MAATALOUS

Perunan kohentunut hintataso saattaa lisätä viljelyintoa, mutta toisaalta kahden viime vuoden vaikeat nosto-olot voivat saada viljelijöitä vähentämään alaa. **PERUNANVILJELIJÄ TIMO HAUTAVIITA**

Viljelysuunnitelmat tarkassa harkinnassa

Perunanviljelijät punnitsevat lisätäkö vai vähentää peruna-alaa. Avomaanvihannesala säilynee ennallaan.

ANTTI RAATIKAINEN

Varhaisperunoiden uskotaan ehtivän kasvaa juhannukseksi, vaikka istutukset ovat nyt jäljessä tavanomaisesta.

Perunan viljelyalan ennustamisessa löytyy tänä vuonna syynsä sekä alan pienenemiselle että kasvamiselle.

”Perunan kohentunut hintataso saattaa lisätä viljelyintoa, mutta toisaalta kahden viime vuoden vaikeat nosto-olot voivat saada viljelijöitä vähentämään alaa. Tuntuma on, että viljelyala hivenen kasvaa viime vuodesta”, perunanviljelijä **Timo Hautaviita** Karijoelta arvioi.

Hän toteaa, että kilpailevilla kasveilla on kohtuullinen hintataso ja niillä voi päästä samaan tuottoon perunaa vähemmällä työmäärällä.

Perunan tulevaan hintatasoon vaikuttaa eniten kesän sää.

Myöhästyvä kevät ei lupaa huippusatoja.

Satotasoihin vaikuttaa myös miten peltojen kasvukunto on selvinnyt viime syksyjen sateista sekä minkä ikäistä siemenperunaa viljelijät käyttävät.

Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus Tiken mukaan perunan viljelyala oli viime vuonna 22 700 hehtaaria eli 9 prosenttia edellisvuotta pienempi.

Varhaisperunan istutukset myöhässä

Varhaisperunaa on istutettu pieniä määriä, mutta kunnolla istutukset eivät ole lähteneet vielä kylmän sään takia käyntiin.

Viime vuonna perunaa istutettiin jo maaliskuun lopulla.

Jaakko Lehmuskoski Rymättylästä aikoo aloittaa tilallaan istutukset ensi viikolla, jos sät sallivat. Tällöin perunat olisivat nostettavissa pari viikkoa ennen juhannusta.

Lehmuskoski arvioi, että ylioppilasjuhliin saadaan hieman uusia perunoita jo istutetuilta pelloilta, säästä riippuen.

Varhaisperuna-alan arvioidaan pysyvän viime vuoden tasolla. Viime vuonna ala väheni merkittävästi edellisestä vuodesta.

Avomaanvihannesten pinta-alat ennallaan

MTK:n kasvinviljelyasiamies **Mika Virtanen** sanoo, että avomaanvihanneksilla ei ole syitä pinta-alojen lisäämiseen viime vuodesta.

Myös avomaanvihanneksilla korjuuolot olivat viime syksynä vaikeat. Virtanen kertoo sen lisäävän työmäärää nyt keväällä.

”Monella tilalla kyntöjä ei ehditty tehdä syksyllä ja peltoja joudutaan myös tasoittelemaan tänä keväänä enemmän kuin yleensä.”

TUURE KIVIRANTA

Sucros sai uusia sopimusviljelijöitä

Sucros on talven aikana etsinyt lisää sokerijuurikkaan viljelijöitä.

”Nyt uusia viljelijöitä on yli 60”, kertoo maatalousjohtaja **Matti Kukkola** Sucroksesta.

Luku elää vielä ja Kukkola toivoo sen vielä hieman kasvavan. Hän arvioi, että määrä asettuu 60 ja 70 väliin. Kukkola on siihen tyytyväinen. Viime vuonna uusia viljelijöitä tuli 25.

Osa vanhoista viljelijöistä pienentää tänä kesänä juurikasalaansa ja osa lisää.

Kukkola sanoo, että sateisen viime syksyn vaikeiden nosto-olojen takia osa viljelijöistä pitää nyt vuoden taukoa juurikkaasta, jotta pellot ovat seuraavana vuotena juurikkaalle paremmassa kunnossa.

Kokonaan juurikkaan viljelyn lopettavia tiloja on myös, kuten joka vuosi.

Tulevalle kesälle sokerijuurikkaan viljelysopimuksia Sucroksella on nyt yli 750 tilan kanssa.

TUURE KIVIRANTA

MANIPADMA JENA/IPS

Intian Koraputin alueen perinteisten viljelykasvilajikkeiden siemenet on säilötty Tentuliparin kylän geeni- ja siemenpankkiin.

Intialaisheimo turvaa perinnekasveihin

Nälkä pysyy loitolla, siemenpankki säilöö lajikkeet

KORAPUT, INTIA

Sateet jäivät vähiin viime monsuunikaudella Intian Odishassa ja valtion jakama hybridiriisi paloi helteessä karrelle. Perinteisiin lajikkeisiin turvannut **Sunadhar Ramaparia** kuitenkin korjasi täyden sadon.

Bhumia-heimoon kuuluva Ramaparia, 65, kylvi riisiä, hirssiä ja rapsia. Nälkä pysyi loitolla hänen talostaan, vaikka Koraputin maakuntaa kurittavat ilmastonmuutos, metsäkato, vesivarojen niukkeneminen ja maan heikkeneminen.

Bhumiat turvaavat 3 000 vuoden takaisiin viljelyperinteisiin, joiden avulla heimo on pysynyt hengissä Itä-Ghatien vuoriston rinteillä.

Korkealla viljellään kestävimpiä kasveja ja alavilla mailla janoisempia.

Intian valtio on tarjonnut heimolle tuettua hybridiriisiä. Hybridijalostuksessa kylvettävä siemen valmistetaan aina risteyttämällä, koska risteytymät ovat yleensä vanhempiaan elinvoimaisempia. Ramaparian 20-henkinen perhe aikoo kuitenkin pitäytyä vanhassa.

”Valtion riisissä ei ole makua, ja sen viljely vaatii kalliita ja epäterveellisiä kemikaaleja”, Ramaparia torjuu.

Hirssiä ja palkoja

Vuoden 2003 tilaston mukaan 69 prosenttia Intian 1,2 miljardista asukkaasta elää maalla. Kymmenys heistä kuuluu alkuperäisheimoihin ja kahdeksan prosenttia noudattaa perinteisiä viljelymenetelmiä.

Intian viljelijöistä 46 prosenttia käyttää hybridilajikkeita ja 47 prosenttia varastoi omat siemenet.

Useiden ruokakasvien viljely helpottaa työtä ja parantaa ruokaturvaa, Jeyporessa toimiva tutkija **Saujanendra Swain** sanoo. Vuonna 2009 tehty selvitys kertoi, että 80 prosenttia bhumia-heimon jäsenistä kasvatti sekä hirssiä että palkokasveja.

Varhaisin hirssi korjataan syyskuussa ja myöhäisimmät pavut tammikuussa. Tuotanto pyörii vähäisellä työpanoksella ja on pääosin naisten vastuulla.

Ikiaikaista luomua

Nuagudan kylässä asuva viljelijä **Chandra Pradhani**, 46, luonnehtii heimon käytäntöjä kolmella sanalla: luonnonmukainen, kierrättävä ja kestävä.

Ruoka ja polttoaine kasvatetaan ilman keinotekoisia apuja. Jätteet käytetään hyödyksi ja siemenet säilötään geeni-, siemen- ja viljapankkiin tulevia sukupolvia varten, hän selittää.

Heinä–elokuun monsuunikaudella ruokaa on tarjolla vähiten, joten metsästä etsitään villivihanneksia ja sieniä, viljelijä **Gari Mathabaria** kertoo.

”Marjat ja hedelmät ovat merkittävä osa ravintoamme, mutta metsien kutistuessa niitä löytyy yhä vähemmän”, hän suree.

Maatalouden perintökohde

Itäisen Ghatsin alue on tunnettu rikkaasta luonnostaan. Jeyporenlaaksosta laskettiin vuonna 1950 peräti 1 750 paikallista riisilajiketta. Vuonna 1990 niitä oli enää 324.

Nyt jäljellä on ehkä 100 lajiketta, tutkija Swain veikkaa. Hirssiä on löydetty 8, palkokasveja 9 ja öljykasveja 5 lajiketta.

Tutkijat pelkäävät, että monimuotoisuuden kutistuminen jatkuu. ”Vain 15 vuotta sitten löysimme 25 erilaista simbapapua, nyt enää neljä”, Swain kertoo.

Toivoa kuitenkin on. YK:n maatalous- ja elintarvikejärjestö FAO julisti tammikuussa Koraputin maakunnan maailman maatalouden perintökohteeksi. Se tietää asukkaille tukea vanhojen käytäntöjen vaalintaan.

MANIPADMA JENA/IPS

INTIA

Etelä-Aasian jätti

Asukkaita 1 214,5 miljoonaa.
Alle 1,25 dollarilla päivässä eläviä 41,6 prosenttia.
Kansallisen köyhyysrajan alla 27,5 prosenttia.
Yli 15-vuotiaista lukutaitoisia 62,8 prosenttia.
Sijoitus Inhimillisen kehityksen indeksissä 134/187.

Opinnäyte: Maitotilat talleja tyytyväisempiä eläinlääkäripalveluihin

Maidontuottajat ovat talliyrityksiä tyytyväisempiä eläinlääkäripalvelujen laatuun ja saatavuuteen Pohjois-Savossa.

Maidontuottajista suurin osa on arkena tyytyväinen eläinlääkäripalvelujen saatavuuteen. Talliyrittäjät pitävät saatavuutta kohtalaisena, ilmenee agrologiopiskelija **Tarja Rautiaisen** opinnäytetyöstä.

Savonia-ammattikorkeakoulusta Iisalmesta valmistuvan Rautiaisen selvityksen mukaan maidontuottajista vajaa viidennes arvioi eläinlääkäripalvelujen laadun heikentyneen viimeisen vuoden kuluessa. Talliyrittäjistä tätä mieltä on yli 40 prosenttia.

Talliyrittäjistä valtaosa on tyytymättömiä eläinlääkärien hevososaamiseen ja toivoo hevosklinikkaa kohtuullisen ajomatkan päähän.

Tämä johtunee siitä, että alueen päivystävät eläinlääkärit hoitavat pääasiassa nautoja.

Maidontuottajat kokevat ongelmaksi sijaisten kokemattomuuden.

Selvitys osoitti, että tallin tai maitotilan seutukunnalla on vaikutusta eläinlääkärin saapumisnopeuteen.

Tulevaisuudessa alueen eläinlääkäripalvelujen järjestämisen haasteena saattaa olla maitotilojen väheneminen ja välimatkojen kasvu.

Talous riippuvainen terveydestä

Eläinlääkäripalveluilla on suuri merkitys tiloille, sillä niiden taloudellinen tulos on kiinni eläinten terveydestä

Rautiainen selvitti maitotilojen ja talliyritysten tyytyväisyyttä eläinlääkäripalveluihin kyselytutkimuksella, jonka toimittamisessa avustivat Itä Maito ja Suomen Hevostietokeskus.

Työn toimeksiantaja oli Eläinterveyden tekijät -hanke.

Maidontuottajien vastausprosentti oli 40 ja talliyrittäjien 19. Vastauksia tuli 227 maitotilalta ja 33 talliyrityksestä.

TERHI TORIKKA

Tarja Rautiaisen opinnäytetyö esitellään Savonia-ammattikorkeakoulun Iisalmen yksikössä auditoriossa 10.4. klo 13.15 alkaen.

MARKKU VUORIKARI

Suurin osa maidontuottajista on tyytyväisiä maitonäytteiden ottoon ja muihin eläinlääkärin palveluihin.